



## INSKICKNING AV VILDSVINSPROVER FÖR VIRUSUNDERSÖKNING

Livsmedelsverket ber jägare sända in prover av fällda frilevande vildsvin och lämna en anmälan om frilevande vildsvin som påträffats döda eller som hamnat i en trafikolycka. Alla insända prover undersöks med tanke på afrikansk svinpest, klassisk svinpest och Aujeszky's sjukdom.

### Vildsvin som påträffats döda

Det är mycket viktigt att få in vildsvin som dött av sig självt eller som verkat sjuka för undersökning med tanke på afrikansk svinpest. Även om en djurkropp varit död länge och förskämts lönar det sig att undersöka den med tanke på ASF-virus, eftersom viruset håller sig länge i kadaver. Om ett vildsvin som påträffats dött eller som verkar sjukt ska **utan dröjsmål lämnas en anmälan till den lokala [kommunala veterinären](#) eller [länsveterinären](#)** och med tanke på en eventuell patologisk undersökning till Livsmedelsverkets verksamhetsställe i Helsingfors: specialforskare Taina Laine tfn 050- 3736614, [taina.laine@ruokavirasto.fi](mailto:taina.laine@ruokavirasto.fi), eller specialforskare Teija Kokkonen tfn 040-5250822, [teija.kokkonen@ruokavirasto.fi](mailto:teija.kokkonen@ruokavirasto.fi).

### Belöning

**Som belöning till jägarna betalar Livsmedelsverket 40€/proverna som sänts in från ett vildsvin.** Som alternativ till penningersättningen kan jägaren gratis sända in trikinprover för undersökning. Resultatet av trikinundersökningen erhålls då inom två veckor. **För vildsvinshonor betalas en extra belöning på 60€**, ett prov av livmodern ska ingå i provförsändelsen. Livsmedelsverket betalar den extra ersättningen också för de vildsvinshonor vars livmoder har skickats till Naturresursinstitutet (LUKE) om de andra proverna har skickats till Livsmedelsverket. Man ska skriva på remissen att livmodern har skickats till LUKE. [Mer information om prover till Naturresursinstitutet.](#) **För anmälningar om vildsvin som påträffats döda eller som uppvisar sjukdomssymptom betalar Livsmedelsverket en belöning på 100€/vildsvin.**

### Suomen Sikayrittäjät rf betalar bidrag till jaktföreningar

Suomen Sikayrittäjät rf betalar jaktföreningar verksamhetsbidrag 100€/djur för vildsvin fällda i Finland. Bidraget betalas ut utifrån de ASF-prover som sänds till Livsmedelsverket. För att få bidrag ska remissen för vildsvinsproverna innehålla jaktföreningens namn. Dessutom skall jaktföreningen sända till Suomen Sikayrittäjät rf uppgifter om jaktföreningens namn, kontaktperson och telefonnummer och konto till adress [ari.berg@ariberg.fi](mailto:ari.berg@ariberg.fi). Bidraget betalas till föreningarna med ca ett halvt års mellanrum.

### Risk för brucellos

Hos frilevande vildsvin kan förekomma brucellos som kan smitta från vildsvin till människan. Hos en frisk människa är smittrisen från symptomfria vildsvin mycket liten. Iakttag god hygien vid urtagning och avhudning, använd engångshandskar och tvätta som avslutning händerna omsorgsfullt. Råa delar av slaktkroppar och organ ska inte ges till hundar. Brucellabakterien förintas i kött som upphettas så att det blir helt genomstekt.

### Prover för virusundersökningar

Som prov sänds in njuren, mjälten och blod från vildsvinet, från suggor också en 5 - 10 cm lång bit av livmoderhornet. Njurarna ligger mitt i kroppen bakom bukhålan på bägge sidor om ryggraden. En av njurarna räcker som prov. Mjälten är ett långsmalt, rätt platt och till färgen mörkrött organ som ligger i bukhållans övre del på vänstra sidan av kroppen. Livmodern är ett Y-format organ av varierande storlek som huvudsakligen ligger mellan ändtarmen och urinblåsan. Livmodern förgrenar sig i högra och vänstra livmoderhornet. Honans storlek, ålder och eventuella dräktigheter påverkar livmoderns storlek. Illustrerad anvisning för provtagning: <https://www.ruokavirasto.fi/sv/laboratorietjanster/undersokningar-om-djursjukdomar/anvisningar-for-provtagning/vildsvin/>

### Provtagningsutrustning

Provtagningsutrustning kan beställas gratis från Livsmedelsverket med e-post [tilaukset@ruokavirasto.fi](mailto:tilaukset@ruokavirasto.fi). I brådskande fall kan man också be den lokala kommunala veterinären om blodprovsrör.



### Anvisningar om provtagning och avsändning

- Ta proverna så fort som möjligt efter att djuret avlidit
- Organ- och muskelproverna förpackas i plastpåsar, men blodprovet ska tas i ett separat blodprovsrör. Om blodprovsrör inte finns till hands, tas enbart organprover i plastpåsar.
- Blodprovet tas helst med engångsinjektionsspruta från hjärtat. Blodprovet kan också tas från brösthålan, om det finns färskt blod där. I blodprovet tas inte med koagel, andra vävnadsbitar eller skräp. Blodprovet sänds in i ett blodprovsrör, också om blodprovet har tagits med hjälp av en injektionsspruta.
- Förpacka njuren och mjälten i samma förpackning och livmodern och blodprovsröret i sina egna förpackningar, i dubbla plastpåsar.
- Kyl ned förpackningarna till cirka kylskåpstemperatur innan du sänder iväg dem.
- Vira in påsarna i tidningspapper eller hushållspapper och därefter ännu i en plastpåse.
- Lägg plastpåsen i en påse eller låda som tål transport och lägg den ifyllda **remissen och ersättningsblanketten** i samma påse eller låda.
- Remissen kan också vara fritt formulerad, om bara alla uppgifter som krävs (avsändarens kontaktuppgifter och vildsvinets fångstplats) framgår av den.
- Det är viktigt att anteckna på remissen om sjukdomssymptom konstaterats hos vildsvinet.
- Om du sänder prover från flera djur i ett och samma paket, märk då ett djurs provpåsar och motsvarande remiss med samma nummer.
- Sänd in proverna **som Expresspaket** till Livsmedelsverket i Helsingfors med Matkahuolto genast första vardagen efter fångsten. Torsdagen är sista veckodagen för insändning av prover. Förvara prover som tagits på en fredag i kallt över veckoslutet och sänd in dem på måndagen.
- Adress: **LIVSMEDELSVERKET, Virologi, Mustialagatan 3, 00790 Helsingfors/KAMPPI, kundnummer 9400278.**
- Livsmedelsverket betalar fraktkostnaderna som Matkahuolto debiterar om proverna sänds in **som Expresspaket** (mottagaren betalar, kundnummer behövs).
- Remissblankett, ersättningsblankett och mer information: <https://www.ruokavirasto.fi/sv/laboratorietjanster/undersokningar-om-djursjukdomar/anvisningar-for-provtagning/vildsvin/>

### Svar på en undersökning inom virussjukdomsuppföljningen

Livsmedelsverket sänder svaret på undersökningen till den som sänt in proverna, om avsändarens postadress antecknats på remissen. Svaret på undersökningen kommer vanligen inom en månad efter att proverna sänts in. Köttet från ett fällt vildsvin kan användas på normalt vis, även om Livsmedelsverkets svar på undersökningen av förekomst av virussjukdomar ännu inte blivit klart.

### Trikinundersökningar

Att få svaret på trikinundersökningar som görs som ett alternativ till penningbelöningen för ASF-proverna tar i genomsnitt 2 veckor. Om resultatet av en trikinundersökning behövs snabbare, är undersökningen i Livsmedelsverket avgiftsbelagd eller så ska proverna sändas till ett av [Livsmedelsverket godkänt annat laboratorium som undersöker trikinprover](#). Om kött från vildsvin överläts eller säljs för användning utanför jägarens eget hushåll, ska det först undersökas med tanke på förekomst av trikiner och invänta resultatet av trikinundersökningen. Också i fråga om sådant vildsvinskött, som kommer att användas i jägarens eget hushåll, rekommenderar Livsmedelsverket att ett trikinprov tas och att man väntar på resultatet innan man äter av köttet.

- Som prov tas ett muskelprov från muskulaturen i vildsvinets framben, från tungan och/eller mellangärdet. Minimistorleken på provet är 10 g muskulatur men det önskas på cirka 50 g.
- Muskelprovet tas helst så, att det inte inbegriper fettvävnad, senor eller tungans ytskikt. Mellangärdesprovet tas från mellangärdets muskulösa del.
- Lägg trikinproverna i sin egen förpackning i dubbla plastpåsar.
- Sänd in proverna till ett laboratorium som undersöker trikinprover eller med virusproverna till Livsmedelsverket i Helsingfors.